

ב מ ע ר י ם - צ י ו נ י י ד ר ך

שנת ימי-זכרון היא לנו השנה הזאת — וביחוד ימי האביב שלה. ההיסטוריה הקצרה — אך גדושת המאורעות, המרכזת תמורות-דור במסגרת שנים מעטות — של חיי העם היהודי בעשור השנים האחרון, כבר העניקה לנו ימי-ציון למכביר: ציוני זעזוע, ציוני פורענות, ציוני מעמד — בשנה זו, שנת הי"ג לפורענות הגדולה שבתולדות ישראל. כי אכן, לפני שלוש-עשרה שנה החלה מלאכת האירגון של ההשמדה; לפני עשר שנים פרצו מאורעות תרצ"ו בארץ-ישראל, הישוב העברי החל מאז ללבוש דמות חדשה, דמות של מחנה מתגונן, השומר על עמדותיו בכוחו הוא, הצובר כוחות ומאמנם, מהווה משקולת חדשה במאוזני המדיניות של ארץ-ישראל והמזרח-התיכון כולו; ושבע שנים עברו מיום שישוב זה הוכרח לקבל על עצמו היאבקות נוספת — וגם היא ללא אפשרות-„ויתור“ — וגם היא אכזרית ועולה בדמים — היאבקות „מבית“ בגזירות „פן ירבו“ של „הספרה-הלבן“, היאבקות נגד בעל-ברית אשר מעל — נוסף על ההיאבקות באויב „מתוך“, נגד חיות הטרף המשתוללת; וחמש שנים עברו מיום שבני-הישוב ושליחיו התגייסו למלחמה באויב, לראשונה ככוח מאורגן בפני עצמו, גם במדי הצבא הבריטי, האח-לנשק, ובמסגרתו וגם כחטיבות-חלוץ, מפלסות-דרכים, עצמאיות — ביב וביבשה; ושלוש שנים מיום שהתקומם גיטו ורשה ונפל בקדשו מלחמה, קדש והצל את כבודו של העם הנדרס, קדש והנחל מופת לדורנו זה ולדורות אחרינו, מלחמת מעטים מגי רבים, ומעטים מול רבים ועצומים מהם עד אין שעור; ושנה אחת — ושבעות לא רבים — מיום שנכנסה לחזית הקרב החטיבה העברית הלוחמת, כגוף צבאי בפני עצמו, המסוגל למילוי תעודות-קרב עצמאיות, כביטוי לרצון-הנקמה ולחפץ-העצמאות גם יחד, כסמל לשויון ישראל בעמים.

שלשלת-מאורעות היתה זו. מאורע גרר מאורע, מאורע חייב מאורע. הפורענות, שנפתחה לפני י"ג שנה — ונעילת השערים שמלפני ז' שנים — הולידו

ממילא את זוועות-הגיטו ואת המעמד שמלפני שלוש שנים. ההתנפלות הזידונית על ישובנו השליה, שהחלה לפני י' שנים וגמשכה מאז, בין כנסיונות-פורעים ובין כמוזמות שרים וממונים, (והיא עצמה רק חוליית-המשך בשרשרת ההתנפלויות, שהשנה ציינו גם חוליה אחרת בה, מלפני כ"ה שנה, ימי ת"א ופ"ת) — היא שהולידה וגיבשה את הכח, שגתייצב במערכה המחודשת והקשה שבעתיים, מאז 1939 — נגד אויב מהרס מבחוך, ונגד אפוטרופסות מחבלת מבית — ואשר את ראשית גלויי גבורתו ראינו לפני חמש שנים; ומני אז — בכל חזית, מבית ומחוץ, וההתגיסות העצמית במסגרת המשותפת למלחמה באויב המשותף, היא שהצמיחה את החי"ל, סמל חילו — תרתי משמע — של ישראל הקם לתחיה לאחר דורות רבים. ואם גם ייעלם, לזמן-מה, סמל החי"ל מרשימת הצבאות של העמים החפשיים בעולם, ואם גם יתנכלו עוד לישוב שהעמידו, ואם גם ינסו עוד למנוע או להאיט את שיבת שארית ישראל לארץ-ישראל — ואם גם יוסיפו להתנכר ולא להתדות בעובדת העצמאות העברית (המשקית, התרבותית, ההגנתית והמדינית) — המתהווה וקמה, על אף הכל, ושהיא נושא הטבעי וההכרחי של אותו סמל טבעי והכרחי — קום יקום הסמל מחדש, לא כתפאורת, ערטילאית וריקה מתוכן, אלא כביטוי חיים חדשים ותקינים, כחיי כל עם על אדמתו שלו.

*

אין חוברת של ירחון עשויה להכיל את עושר-התוכן החומר הדרושים לציון ערכם של מועדי זכרון רבים, רבים כליכך. רק מעט מזעיר — לדמות מאורעות תרצ"ו, לימי הגנת פתח-תקה, לגסיונות אנשי הבריגדה היהודית, לדמויות אנשי "הסירה" ומגמתם — ניתנו בחוברת הזאת. יש בקטעים הניתנים בזה רק נגיעה קלה בנושאים. ועוד יהא צורך ליחד את הדיבור על נושאים של ימי הזכרון הנ"ל, להעריכם ולהסיק מהם מוסר-השכל, — בין בחוברות החתומות בגושפנקא של "ימי-מועד" ובין בחוברות של כל ירחי השנה.

ח י ל ו

כמה פנים לידיעה על פיזורה בקרוב (דמוביליזציה" ייקרא לדבר בלשוני הצבא ה"אוביקטיבית") של הבריגדה-המוגברת היהודית, יום בו ינסו לקיים מצות ה"שחרור" לא רק לגבי חיילים עבריים, אלא לגבי עצם החיל העברי, מציאותו ורעיונו.

כלפי פנים. ודאי שביום ההוא לא יאבדו לנו ערכי החיל. דף זה מתולדותינו — לא ימחה, ורישומו במציאותנו אף הוא לא יאבד. בקום החי"ל כתבנו, כי כשם שה"גדוד" בשעתו זכה להוריש ערכי קיימא, ונכסי-אדם, למסכת הרעיון והמעשה של בטחון הישוב העברי ועמידתו, ממש כך ולמעלה מכך תעשה הבריגדה, ואכן, קם יהיה הדבר, עשירי-גסיון, מלומדי ארגון, למודי-אסכולת-קרב חדישה, בעלי תוספת ידיעה — ידיעת-יכולתנו — חוזרים

ויחזרו אלינו האלפים. הצורה תחדל, לזמן-מה, להתקיים. תוכנה חי —
חיה יחיה. כך היה כבר, וכך יהיה. ועוד צפוי גם המרחב. ולקראתו, לעת
עתה — ביצרון והתלכדות.

וכלפי חוץ. בימים אלה, ימי הבשורה על "שחרור" החי"ל, נתבשרנו
גם בזאת: סכנה צפויה לעולים מקיום כוח עברי בארץ. ובימים אלה של טפוח
חילות ערביים-לאומיים (ולאומניים-קנאיים) בכל אתר ואתר על סביבותינו,
כשמתקני צבא-הברית ומועדוניו נמסרים לידיים חדשות-ישנות, מכריס-מחזית מאז
1941 (משני עברי החזית), כאשר ראש ממשלת עבר-הירדן, שישובה הוא כחצי
כנסת-ישראל בארץ, מכריז על התחדש המצויד שבצבאות המזרח-התיכון, —
מצהירים, ב"צו-השחרור" מזה ובהודעת ראש הממשלה מזה, על חוסר זכותו של
ישראל לקיים כוח נושאי-נשק איזה שהוא, בין במסגרת החי"ל ובין בכל
מסגרת וצורה שהן. אכן, נתבשרנו: למן האוקינוס ההודי ועד לחוף האטלנטי, בכל
מרחבי השטחים שבאירופה, שבאסיה ושבאפריקה, רק שני עמים, כנראה,
יהיו משוללים זכות להיות נושאי-נשק ומקימי חיל מגן: הגרמנים והיהודים.
צירוף גאה של שני עמים "מנוצחים"...

לא למטפחי מיליטריזציה, מופרות ללא-כל שיעור, אפילו במדינות-ננס ערביות,
הזכות ליטול בימינם את מסגרת השירות הצבאי העברי באפיקו התקין של הצבא
הבריטי — ה"בריגדה" — ובשמאלם, לנסות ולסחוט ויתור על כוח-בטחוננו העצמי.
לא לאלה אשר גידלו וניפחו בשביל אמירות עבר-הירדן גיס, אשר במקביל לו,
לפי גדול האוכלוסיה, חייב היה הישוב העברי לקיים צבא-מיד סדיר בן
עשרים וכמה אלף איש, רשות-הדיבור בענין עקירת דמותו של איש הצבא
מכנסת ישראל בארצה ובענין ביעורה של דריכות-המגן בקרב נעורי ישראל.
לא מספיקי-נשק לאבן-סעוד, מטוסים לבני-ההאשימים שבעיראק, ורכב-שריון
לעבדאללה-אבן-חוסייין, לא למשאירי ה"עובנות" הצבאיים בסוריה ובמצרים, — לא
להם לדבר בתום לבב ובלשון אמת על פירוק נשק-המגן ההכרחי, נשק-החיים האמתי,
שעוד לא היה טהור והכרחי ממנו בעולם. ולא מחזיריהם של ג'מאל אל-חוסייני
לארץ-ישראל — "גבור" זה שעליו כתב ה"טיימס": "שובו הוא מכה גדולה למתונים
שבין הערבים" — ושל "מפקד" הכנופיות ואנשי האקדוח בשנות 39—1938 —
לא להם להתריע על "הסכנה הצפויה לשלום הארץ", רחמנא ליצלן.

רוגזת הימים האלה ומתיחותם, נקוה נא כי חלוף תחלוף. מי יתן ויתן לה,
לישובנו, לחזור למסלול העבודה הבונה ולהתמכר לקליטת האחים הניצלים והשבים.
אך בין בעתות הדאגה והדריכות, ובין בעתות היצירה השליחה — ולמען ימיר
יצירה אלה — לא ינוח ולא יישן שומר-ישראל.